

”מדדי הרצליה” 2002

**מאזן החוסן והביטחון הלאומי
מימד כמותי**

כנס הרצליה

דצמבר 2002

מרכז הצוות

פרופ' רפי מלניק - המרכז הבינתחומי הרצליה

חברי הצוות

גב' לאה אחדות - המוסד לביטוח לאומי

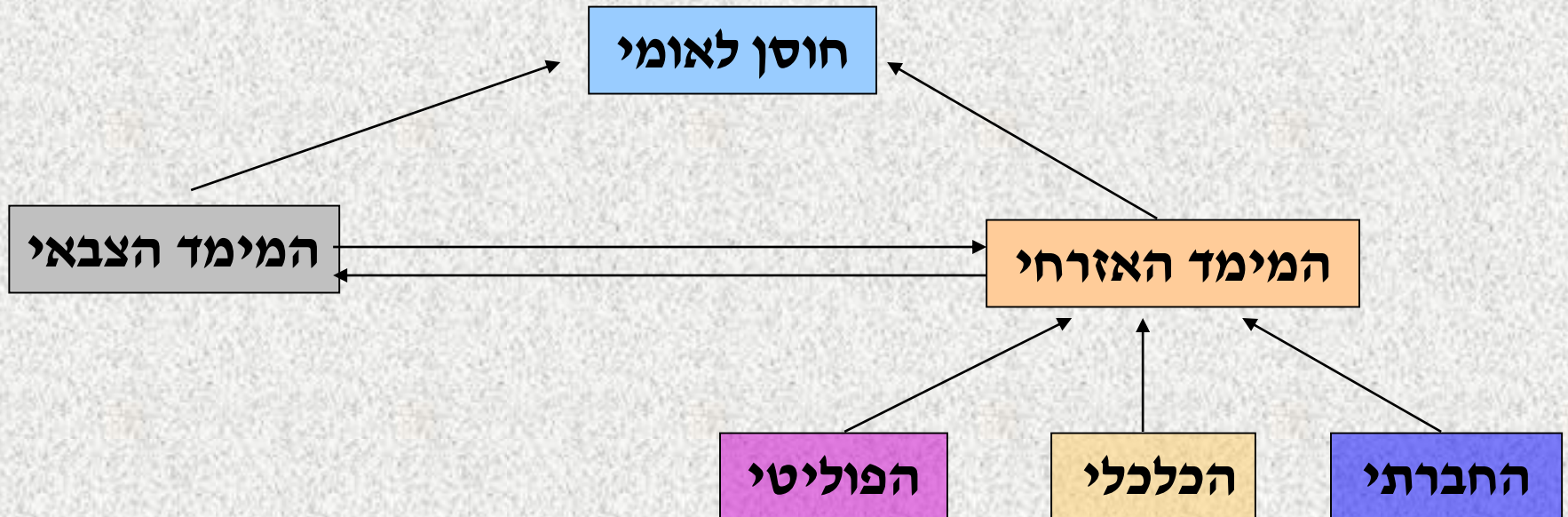
ד"ר מישל סטרבצ'ינסקי - בנק ישראל

ד"ר זלמן שיפר - המועצה לביטחון לאומי

מר. טומי שטיינר - המרכז הבינתחומי והאוניברסיטה העברית

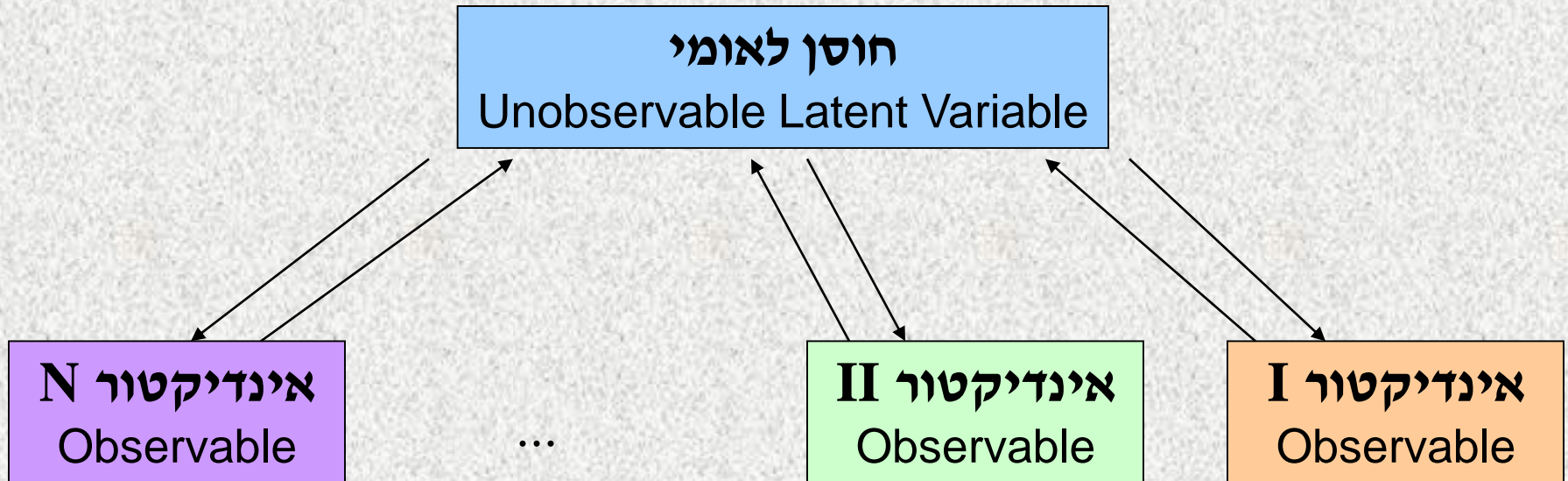
אנו מודים לעזרה המחקרית של רפאלה כהן מהמוסד לביטוח לאומי ושל עירית כליף מבנק ישראל.

הממדים של החוסן הלאומי

גישת האינדיקטורים הרובים

Multiple Indicators Approach

- N האינדיקטורים, הניתנים למדידה, משפיעים ומושפעים מהחוסן הלאומי שהוא משתנה לטנטי, בלתי נצפה
- קיומם של אינדיקטורים מרובים מאפשר לנו (בהנחות מסוימות) לכמת את החוסן
- אנו מגדירים (מודדים) את האינדיקטורים כך שעלייתם פירושה שיפור בחוסן

האינדקס הכלכליים

1. תוצר המקומי הגולמי במחירי PPP.
2. מדד טכנולוגיה, אחוז היצוא המתוחכם מסך היצוא.
3. תוצר לנפש במחירי PPP.
4. החוב הציבורי הפנימי.
5. יתרות מט"ח.
6. אינפלציה.
7. אבטלה.
8. גירעון בחשבון השוטף.

האינדקס הטורים החברתיים

1. מדד הפיתוח האנושי.
2. שיעור אוכלוסייה מעל גיל 65.
3. שיעור אוכלוסייה מתחת לגיל 15.
4. שיעור ההשתתפות של גברים.
5. שיעור ההשתתפות של נשים.
6. שיעור האבטלה הכרוני.
7. עוני.
8. אי שוויון.

האינדקס הטוריס הפולטיטי

1. זכויות פוליטיות (Political rights).
2. חירויות אזרחיות (Civil liberties).
3. דמוקרטיה (Democracy).
4. פיקוח על שחיתות (Control of corruption).
5. שמירת חוק (Rule of law).
6. טיב הרגולציה (Quality of regulation).
7. יעלות שלטונית (Efficiency of government).
8. יציבות פוליטית (Political stability).
9. ייצוגיות ואחריות (Voice and accountability).

המדגם

- נבנה פנל נתונים של מדינות על פני זמן.
- המדגם כולל את:
  - ישראל.
  - מדינות ה-OECD.
  - מדינות האזור: איראן, ירדן, מצרים, סוריה.
- נתונים מ-1990 ועד 2001.
- הנתונים הכלכליים של ישראל עד 2002.

מקורות לנתונים כלכליים

מקורות עיקריים

1. World Bank
2. IMF - World Economic Outlook
3. OECD economic outlook
4. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מקורות משניים

1. IFS קרן המטבע הבינלאומי
2. Economist Intelligence Unit-Iran
3. בנק ישראל ובנקים מרכזיים של מדינות שונות
4. אחרים

מקורות לנתונים חברתיים

מקורות עיקריים

1. UN OECD and
2. Luxembourg Income Study
3. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מקורות משניים

1. OECD, Labor Market Statistics Data LFS by sex
2. CIA
3. National Tobacco Information Online System
4. Statistical, Economic and Social Research and Training Center for Islamic Countries

מקורות לנתונים פוליטיים

מקור עיקרי

World Bank .1

מקורות משניים

Freedom House .1

Polity IV Project .2

המתודולוגיה

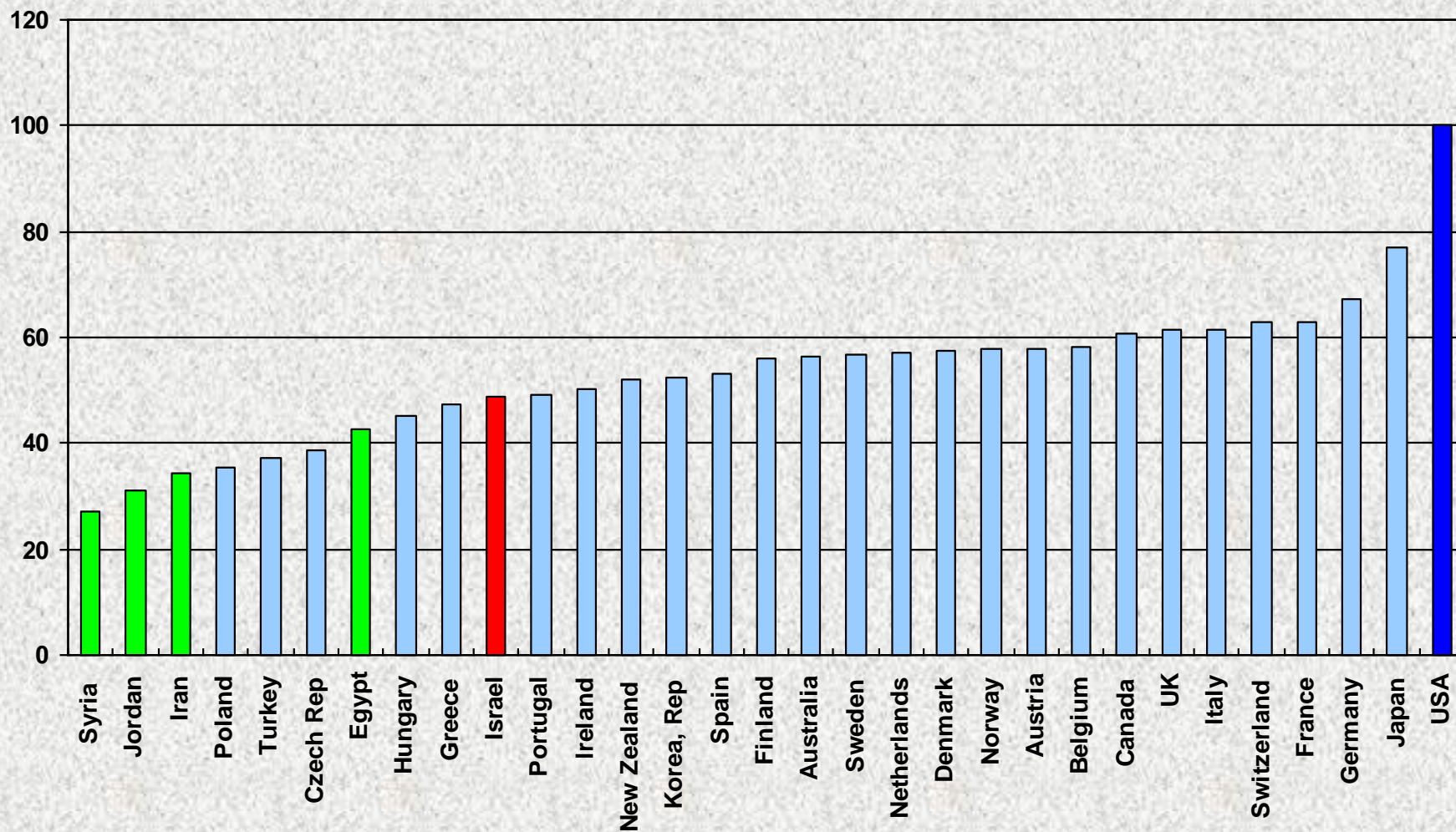
- יצירת בסיס התחלתי להשוואה לכל מימד.
- מדידה באחוזים.
- המשתנים נמדדים בשיעורי שינוי או בשינויים אם הם מוגדרים מראש באחוזים.
- משקלות קבועים ושווים, יצירת ממוצע שנתי.
- צבירה שנתית.

”מדדי הרצליה” 2002

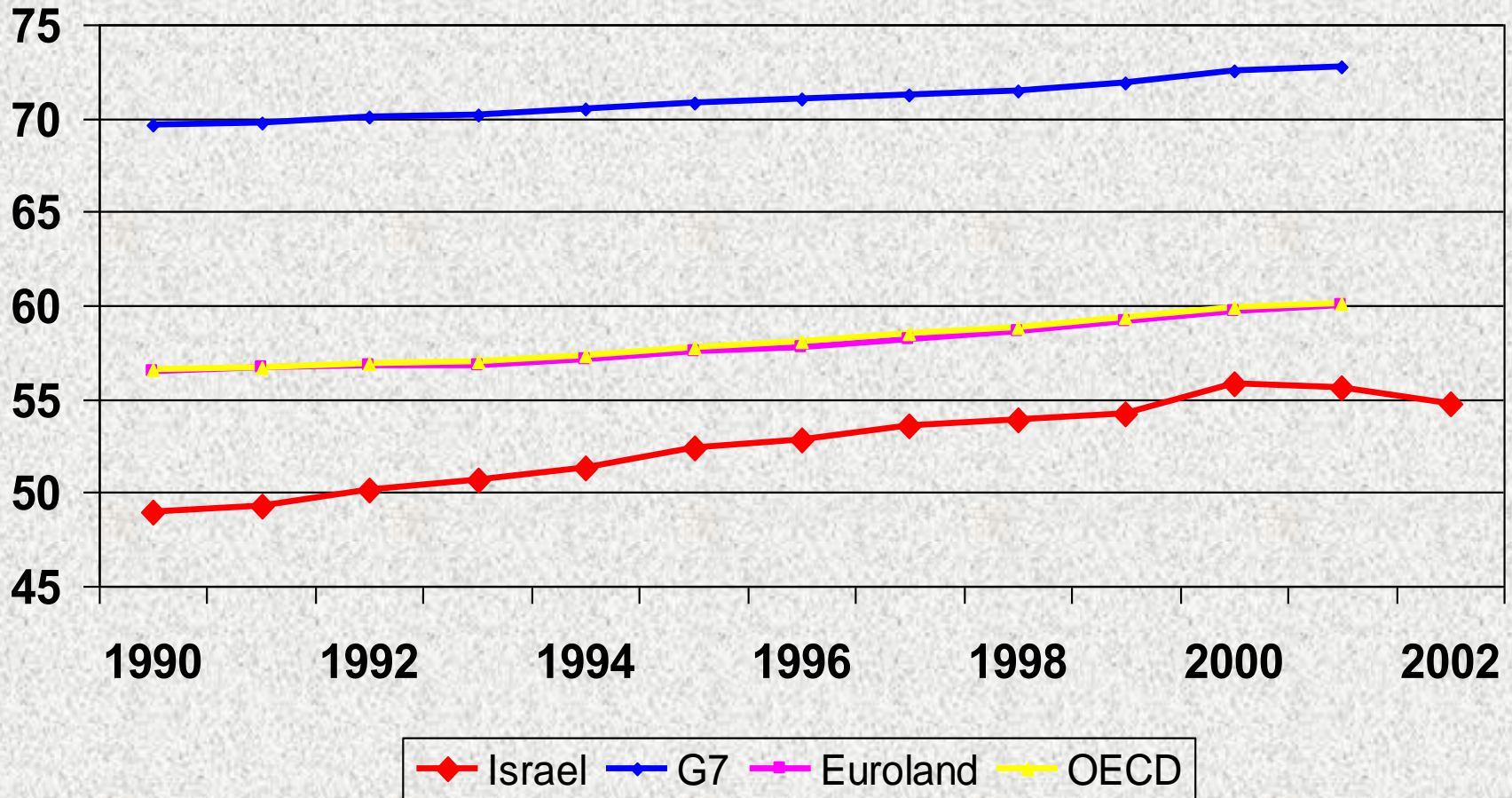
תוצאות

בסיס כלכלי | 1990

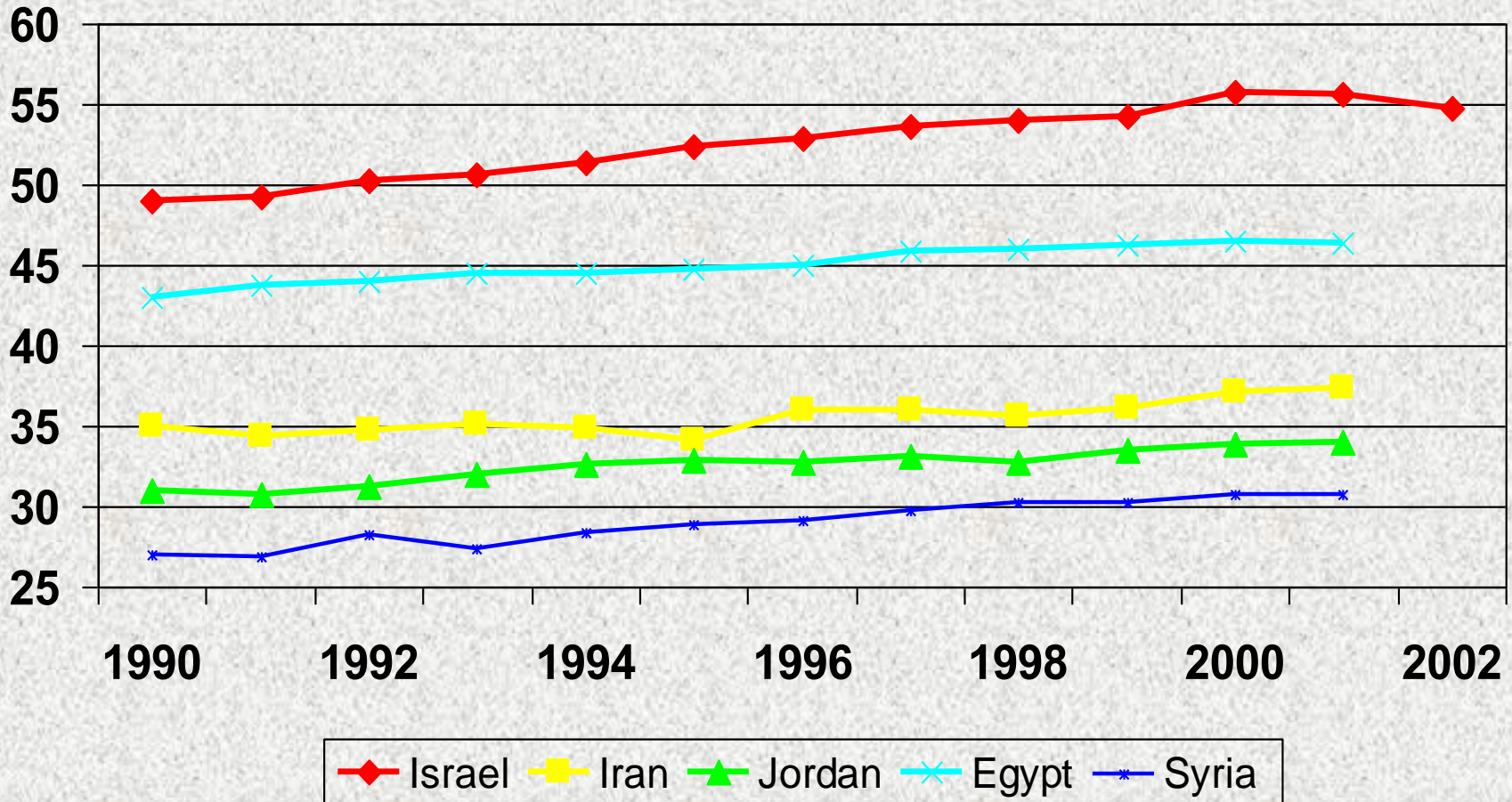
התפתחות המימד הכלכלי

ישראל והמדינות המפותחות

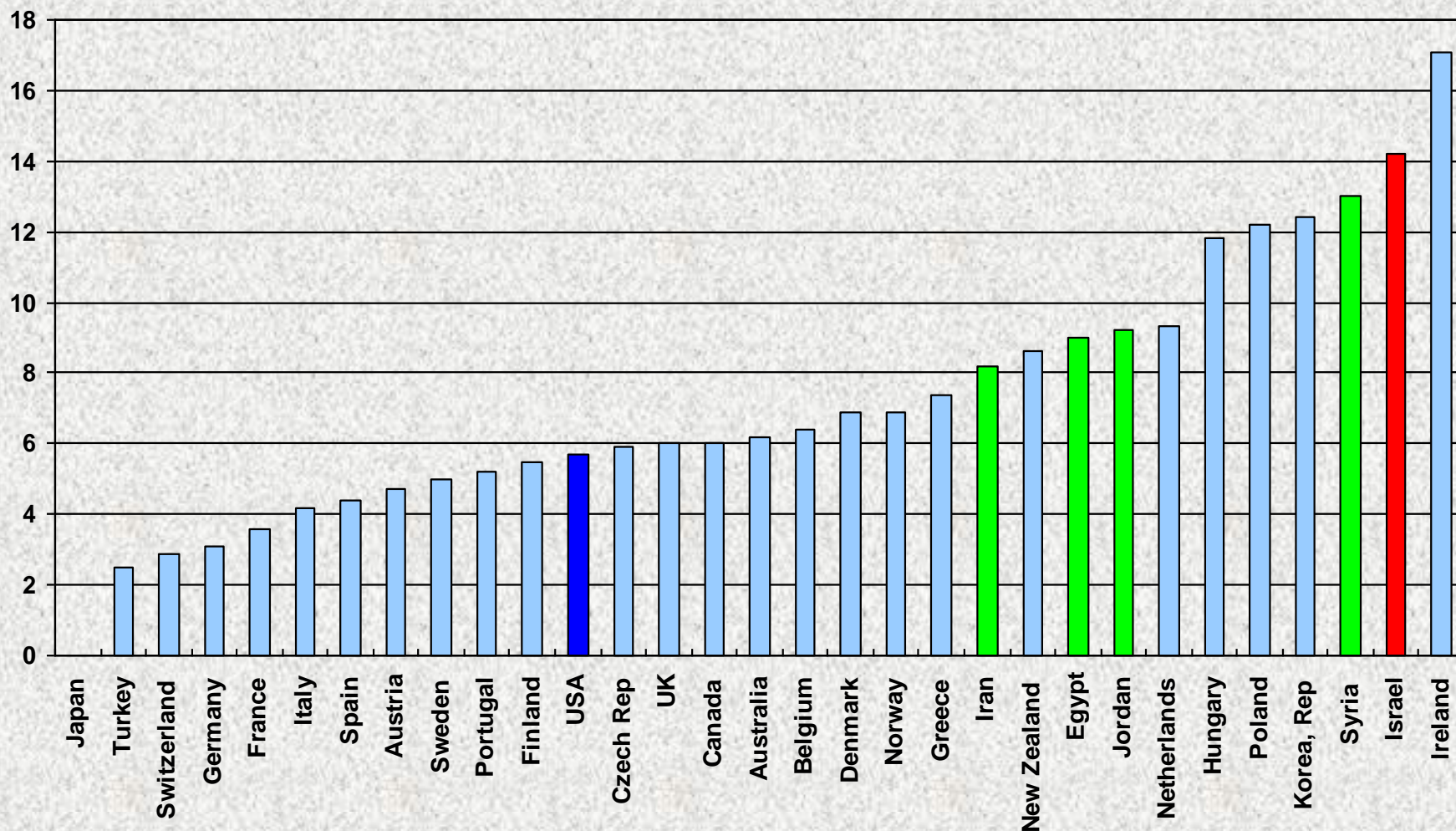
התפתחות המימד הכלכלי

ישראל ומדינות האזור

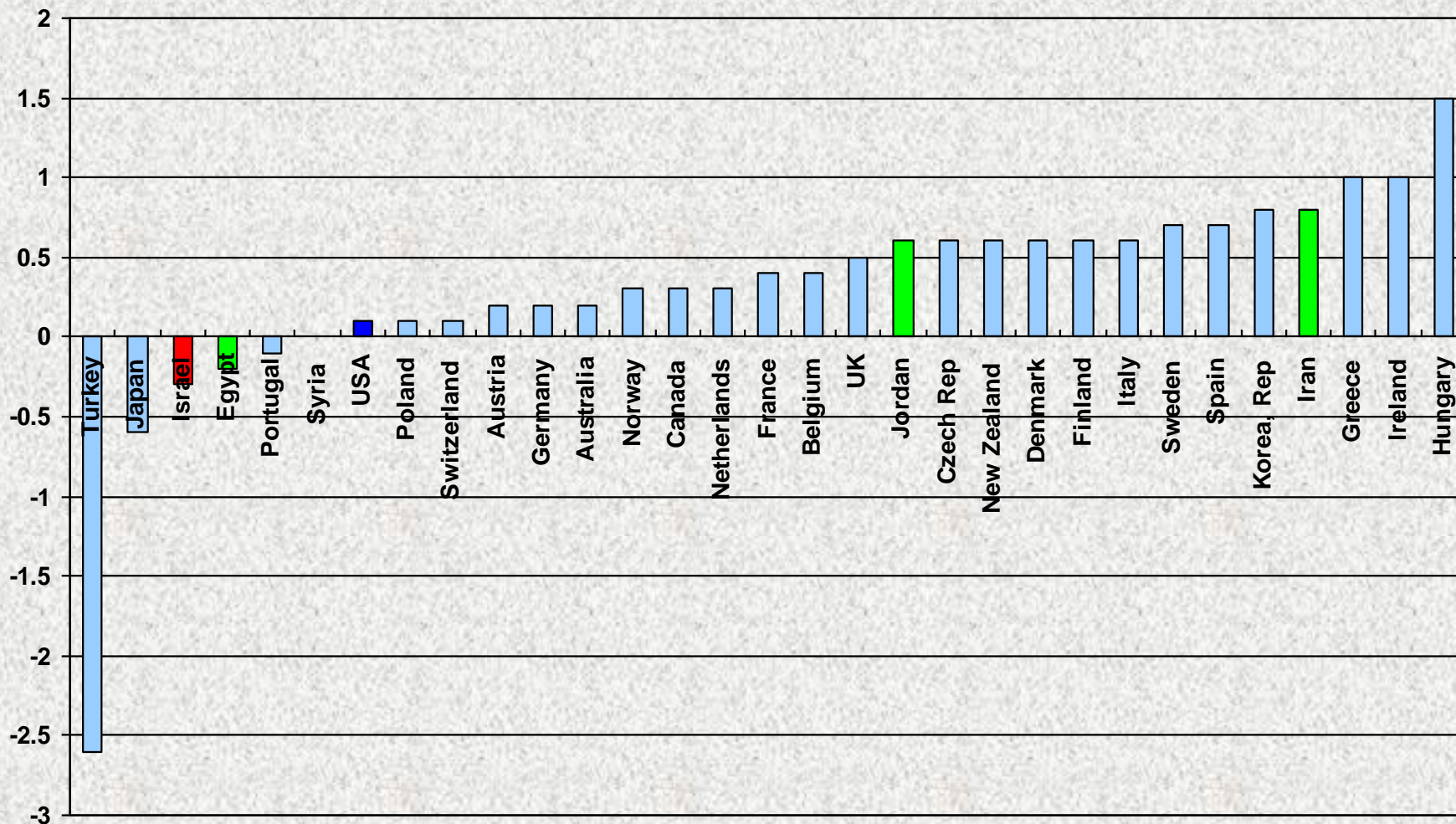

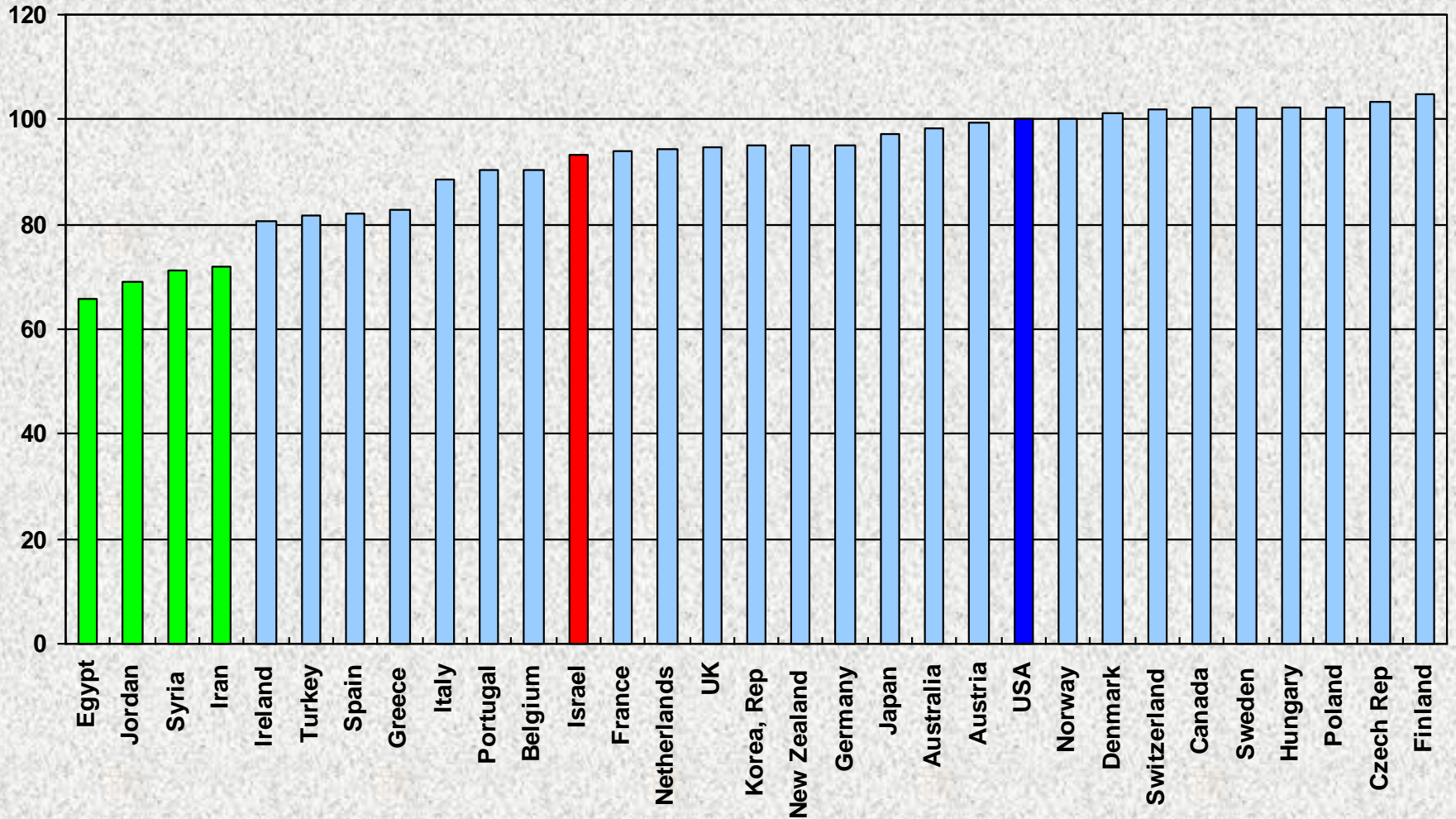
השינוי המצטבר במימד הכלכלי | 1990-2001

השינוי השולי במימד הכלכלי | 2000-2001

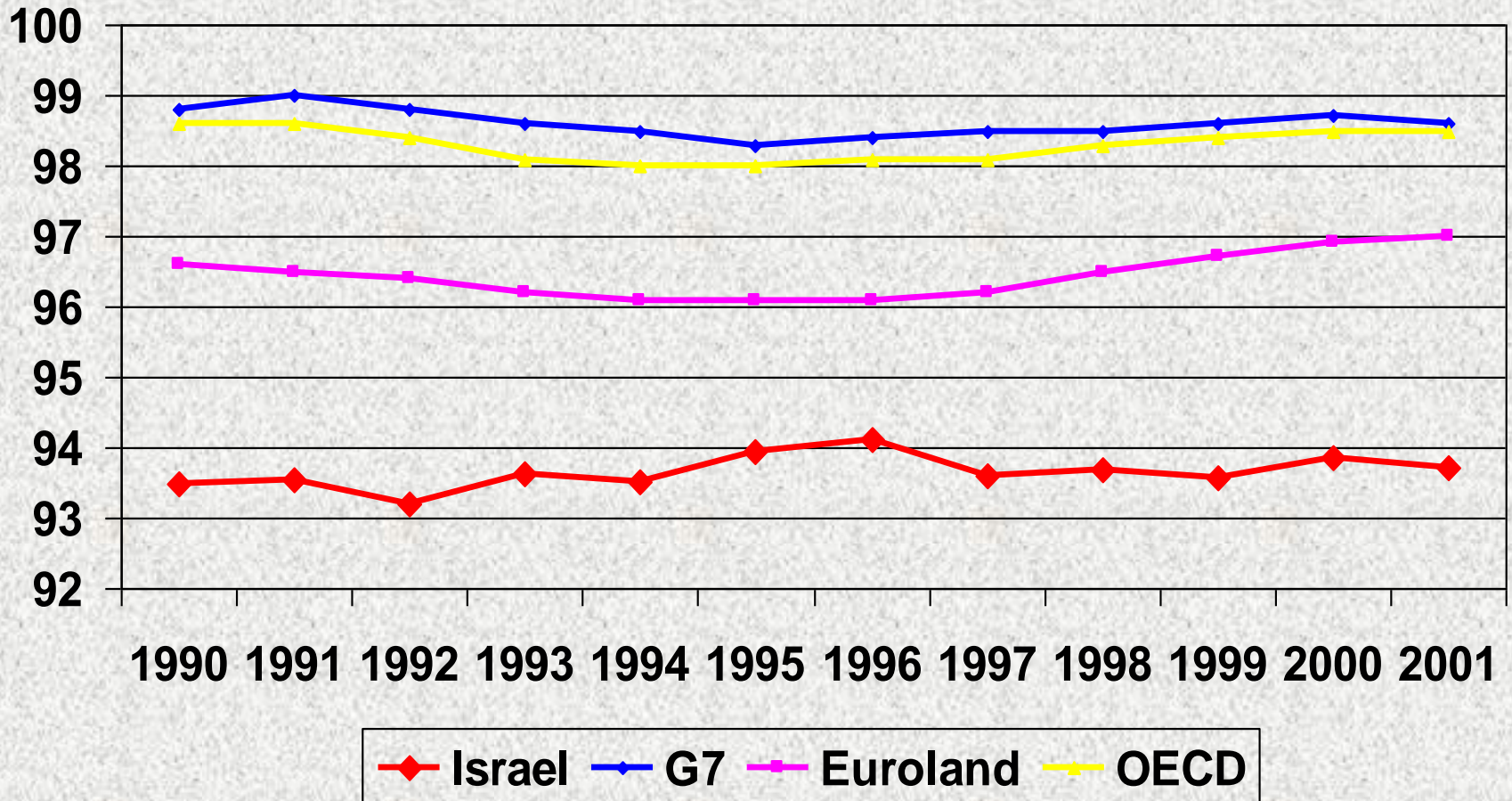

בסיס חברתי | 1990

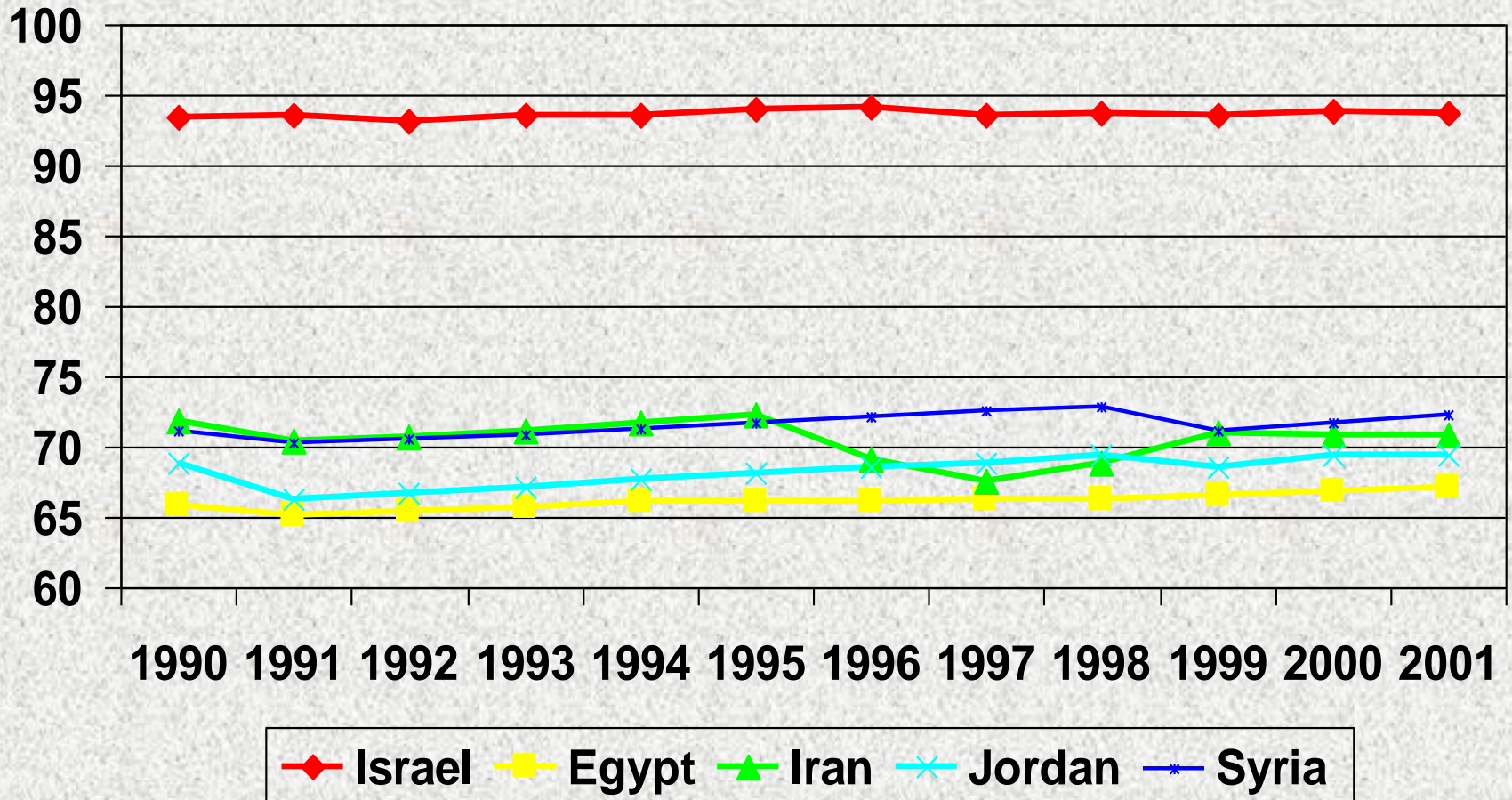
התפתחות המימד החברתי

ישראל והמדינות המפותחות

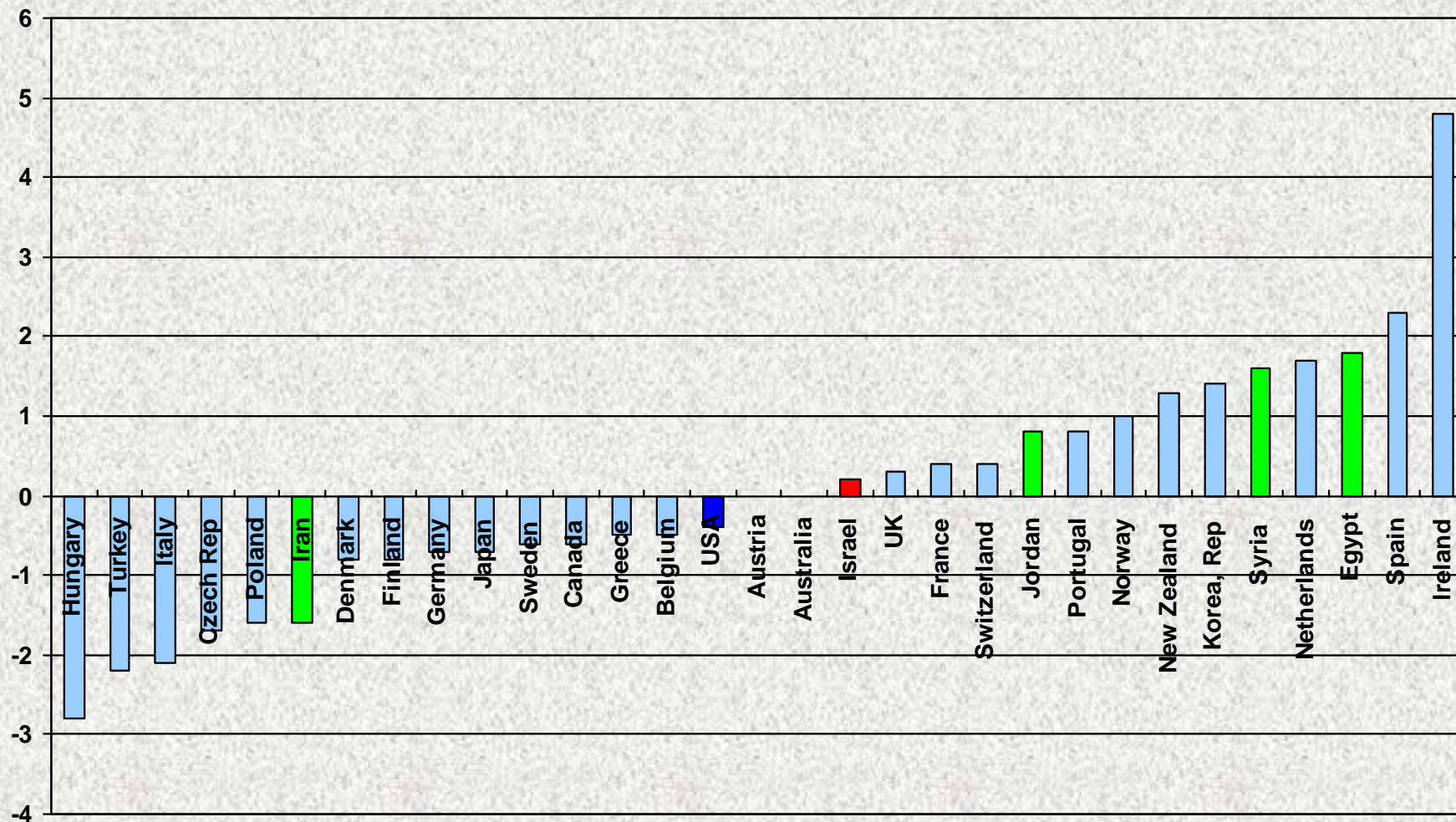

התפתחות המימד החברתי

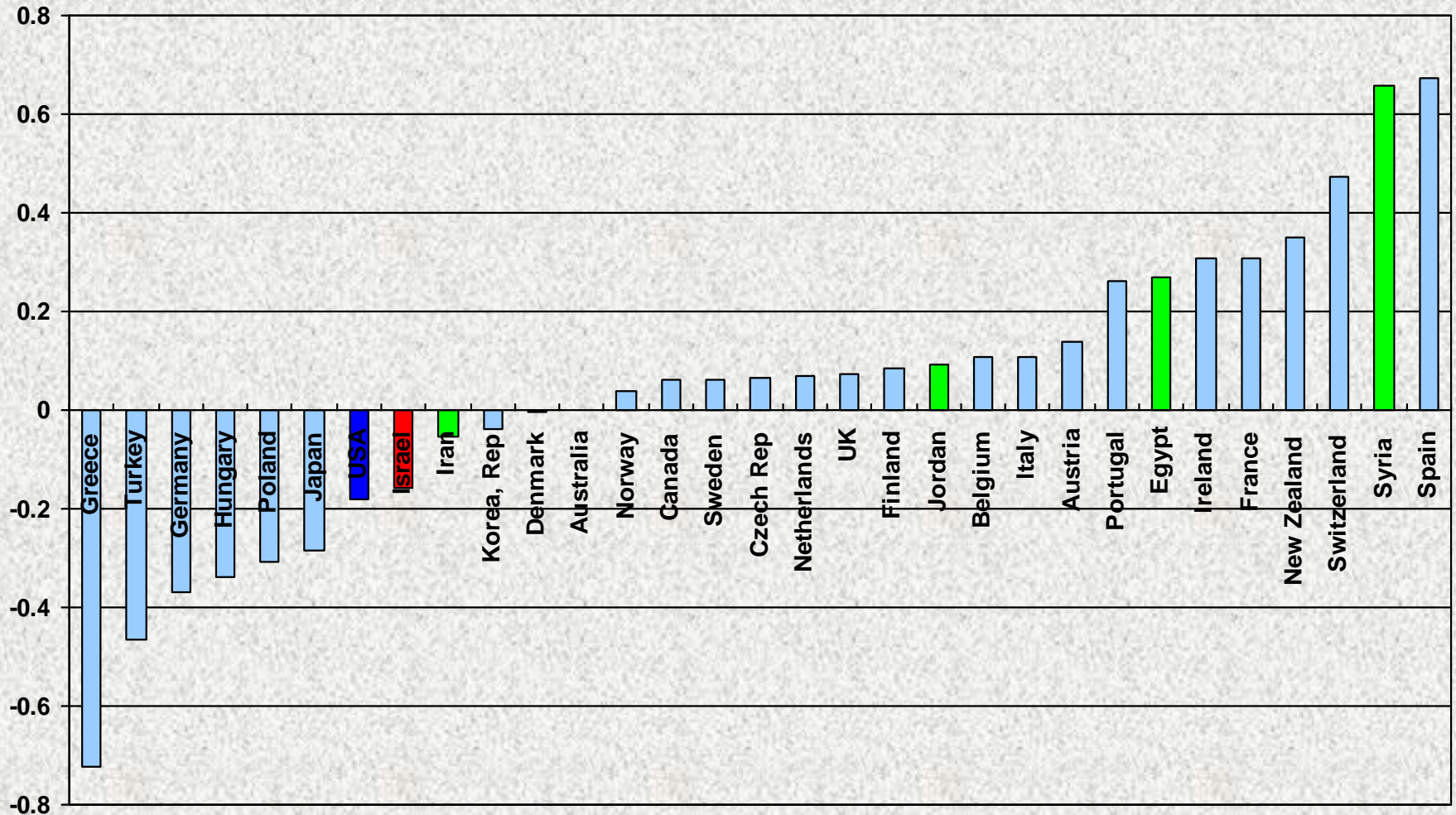
ישראל ומדינות האזור

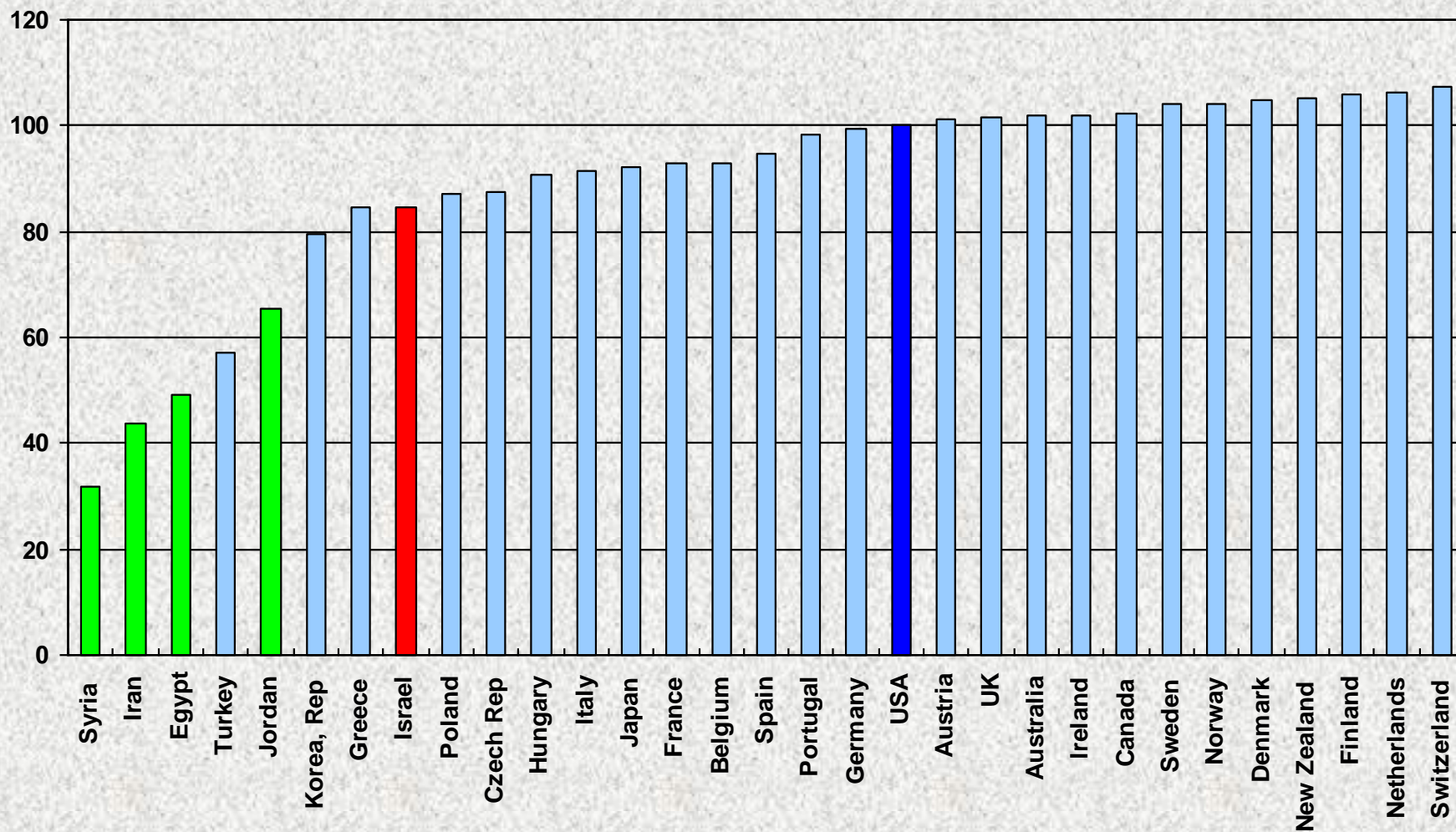
השינוי המצטבר במימד החברתי | 1990-2001

השינוי השולי במימד החברתי | 2000-2001

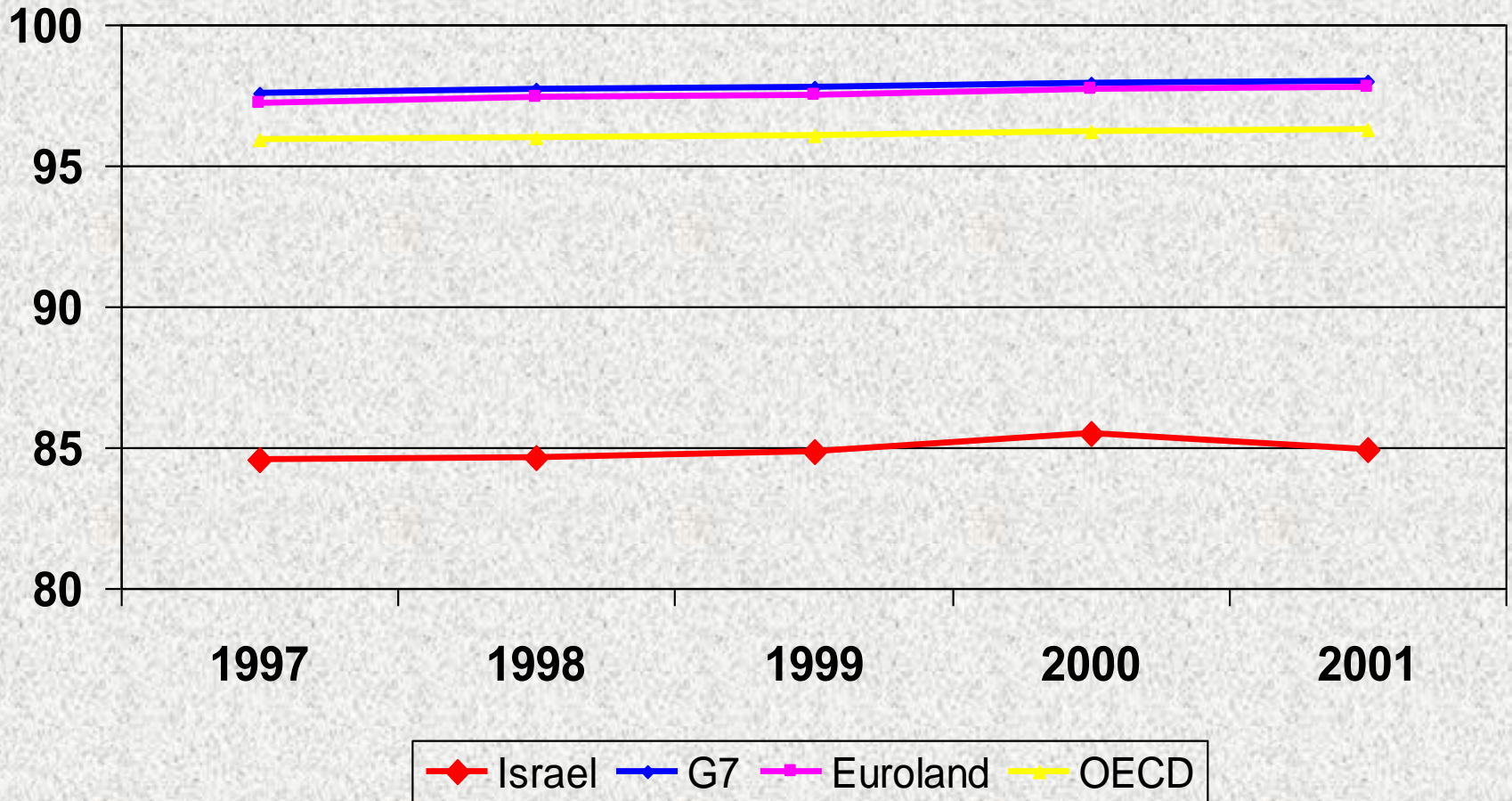
בסיס פוליטי | 1997

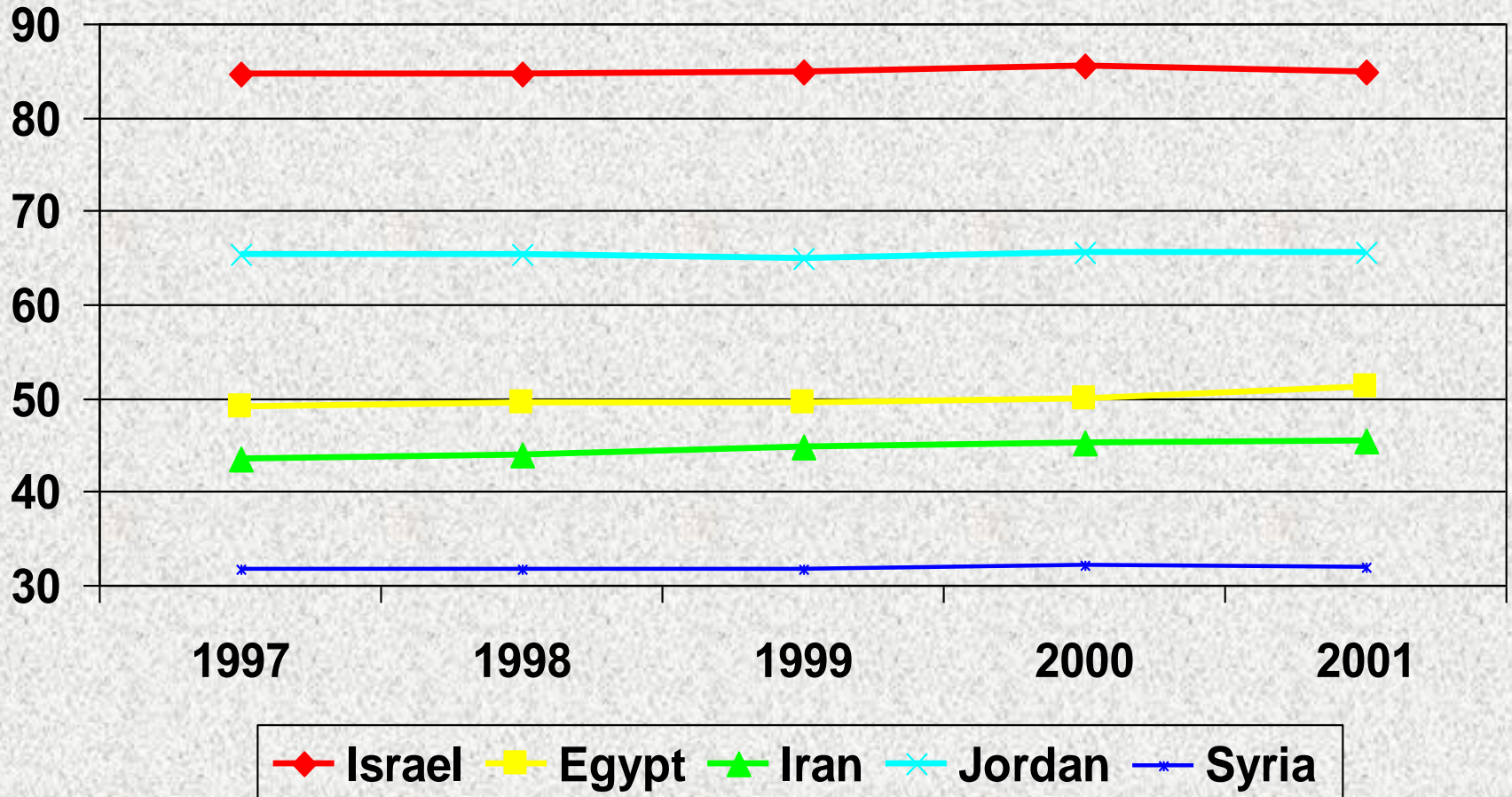
התפתחות המימד הפוליטי

ישראל והמדינות המפותחות

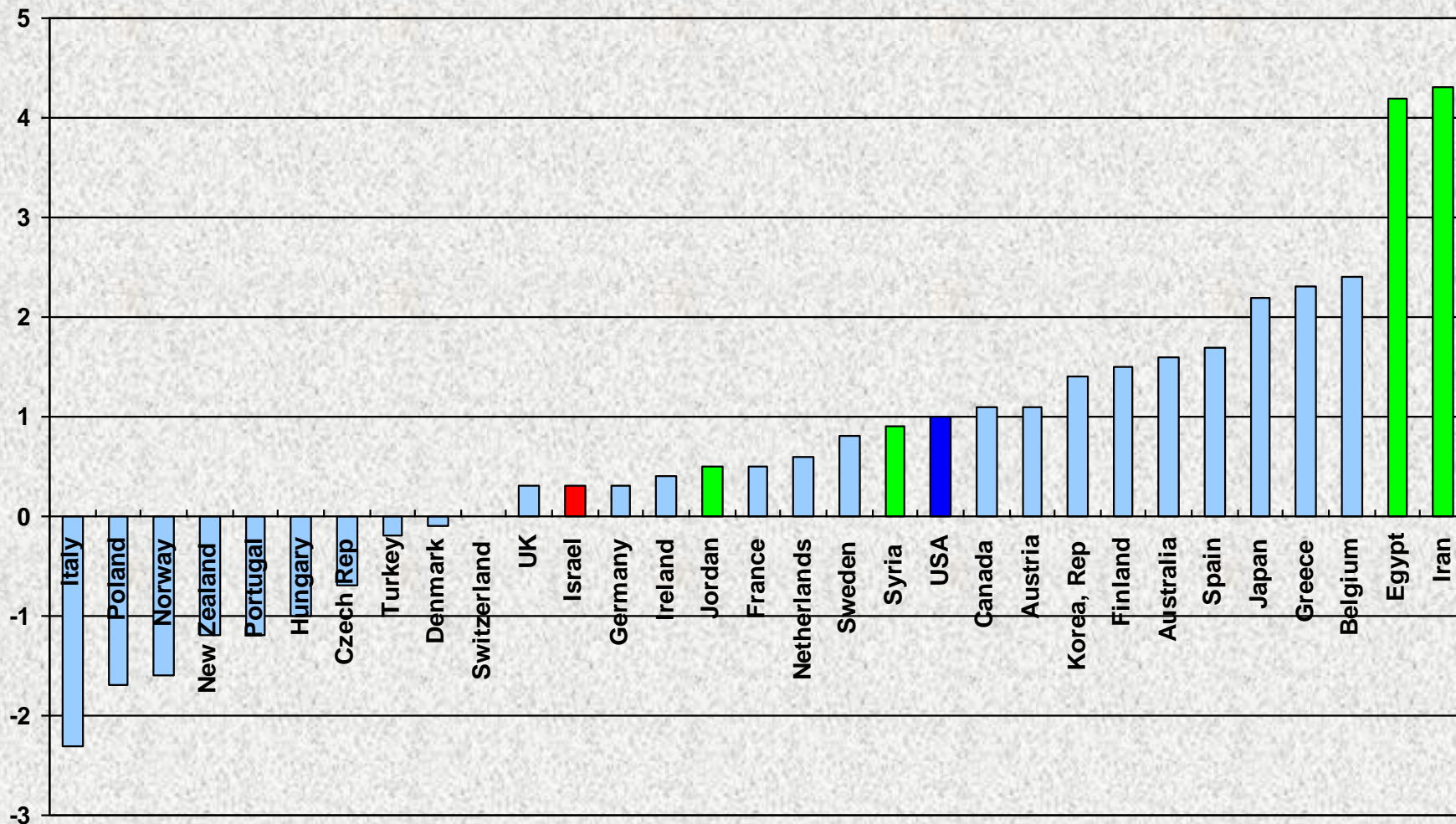

התפתחות המימד הפוליטי

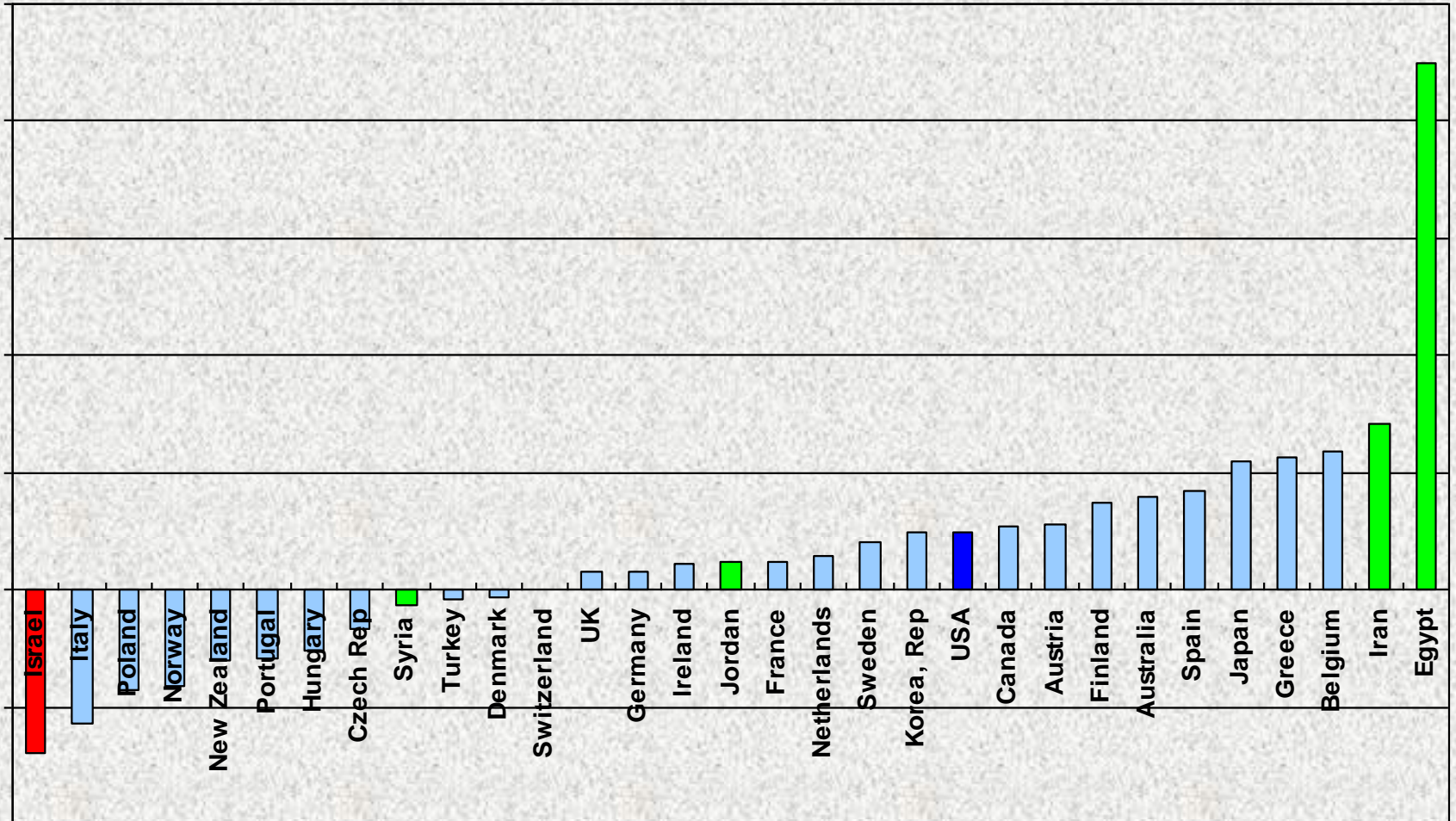
ישראל ומדינות האזור

השינוי המצטבר במימד הפוליטי | 1997-2001

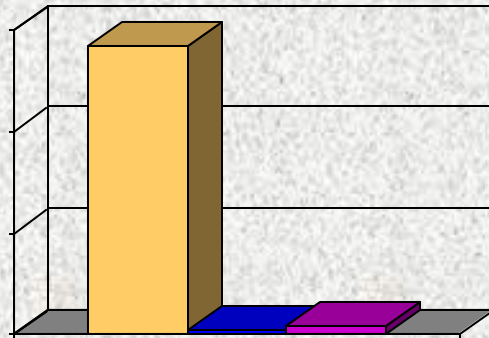
השינוי השולי במימד הפוליטי | 2000-2001

סיכום ממצאים

ישראל בעשור האחרון

1. בתחום הכלכלי ישראל התקדמה, על פני העשור, במידה ניכרת. הפער עם המדינות המתקדמות צומצם ועם מדינות האזור התרחב.

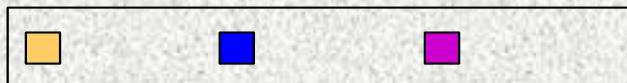
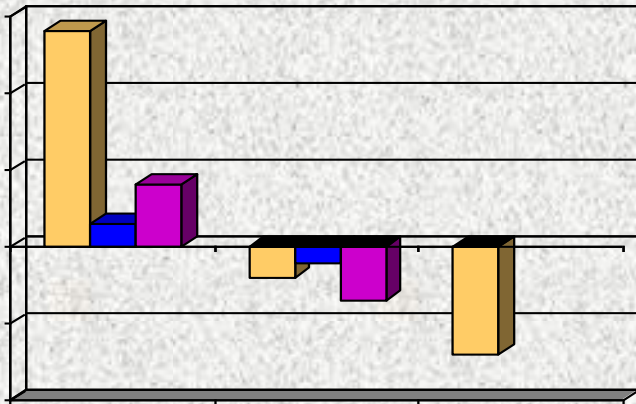
2. בתחומיים החברתיים והפוליטיים בישראל ניכר קיפאון. הפערים עם המדינות המתקדמות גדלו ועם מדינות האזור צומצמו.

סיכום ממצאים

ישראל בשנה האחרונה

1. בשנת 2001 ישראל נסוגה בכל הממדים. בכל הממדים גדל הפער עם המדינות המתקדמות ועם מדינות האזור צומצם.

2. בשנת 2002 חלה ירידה נוספת בממד הכלכלי של ישראל.

חזרה לתוכן העניינים